

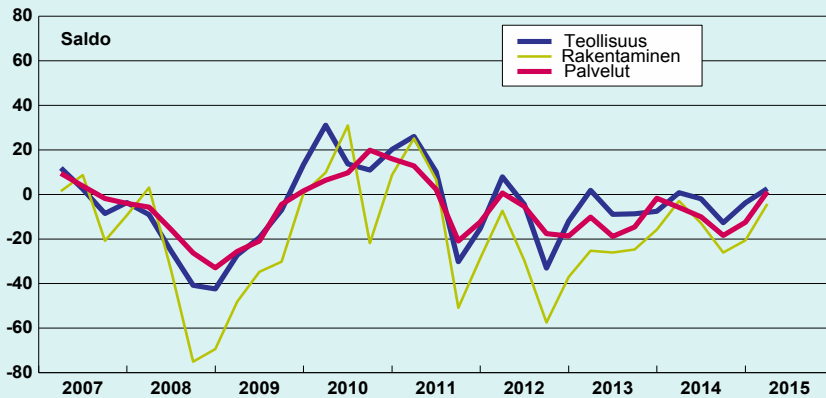
Suhdannebarometri

Toukokuu 2015

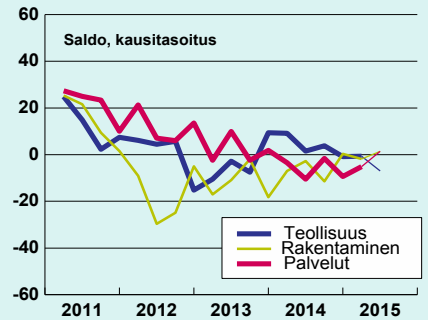
Suhdannebarometri

Toukokuu 2015

Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Suhdanteet toukokuussa 2015

- Tämänhetkinen tilanne selvästi alle keskimääräisen
- Näkymät seuraavalle puolelle vuodelle vähän aiempaa paremmat
- Selkeää käännettä ylöspäin ei silti ennusteta: lähiaikojen yleiskuva vielä vaisu
- Maailmantalous kasvaa kohtalaisesti halventuneen öljyn ja kevyen rahapolitiikan tukemana
- Myös Eurooppa toipumassa asteittain – Kreikan velkakriisin ratkaisut yhä auki

EK:n huhtikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdanneodotukset ovat hieman kohentuneet, mutta seuraavan puolen vuoden kehityksestä odotetaan yhä melko vaisua. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan tavanomaista vaatimattomammaksi kaikilla päätoimialoilla.

Suhdannenäkymät parantuneet hieman

Elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat jonkin verran parantuneet edelliseen tiedusteluun verrattuna. Suhdannelaskun ennustetaan päättyvän, mutta merkittävää käännettä parempaan ei ennusteta tapahtuvan seuraavan puolen vuoden aikana.

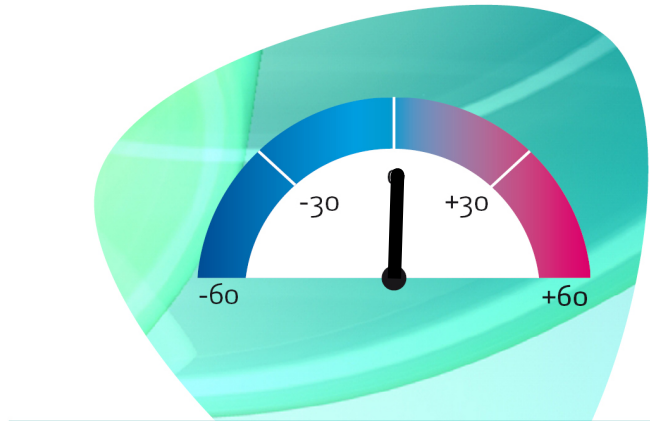
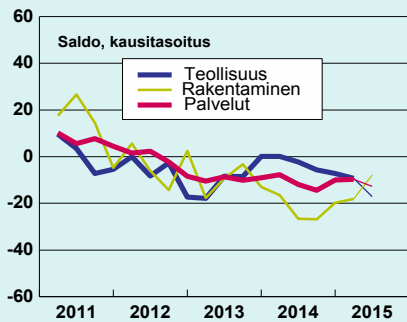
Teollisuuden yleisiä suhdannenäkymiä mittaava saldoluku nousi huhtikuussa lukemaan +3 (tammikuussa -4). Rakentamisen suhdanneodotukset ovat kohonneet saldolukuun -4 (tammikuussa -21). Palveluyritysten suhdannenäkymien uusin saldoluku on +1 (tammikuussa -12).

Teollisuustuotannon arvioidaan kehittyvän vaatimattomasti lähikuukaudet, ja tuotannon taso voisi jopa vähän laskea. Sen sijaan loppukesälle on kohtalaisia kasvuodotuksia. Palveluyritykset odottavat myyntinsä laskun pysähtyvän lähikuukausina. Rakentamisen tuotanto pysyisi melko vakaana.

Henkilöstön määrän ennustetaan jatkavan laskua kaikilla kolmella päätoimialalla.

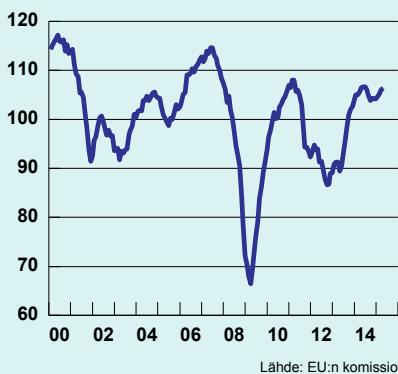
Teollisuuden tilauskanta on pienestä noususta huolimatta jonkin verran alle keskimääräisen. Samoin kapasiteetin käyttöaste on alle pitkäaikaisen keskiarvon. Teollisuudessa ja rakentamisessa kannattavuuden arvioidaan pysyvän vakaana. Palvelualoilla kannattavuus heikkenisi loivasti.

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

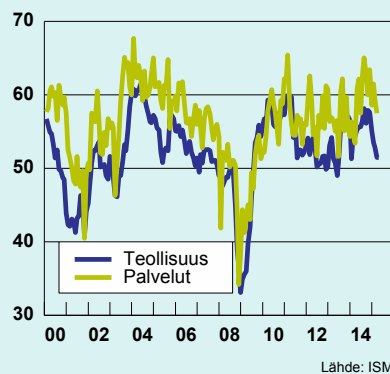

Koko elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat kohentuneet nollan tuntumaan. Suhdannelaskun arvioidaan päättyvän, mutta merkittävää nousukäännettä ei odoteta. Suhdanteiden yleiskuva säilyy melko vaisuna kesän ja syksyn 2015.

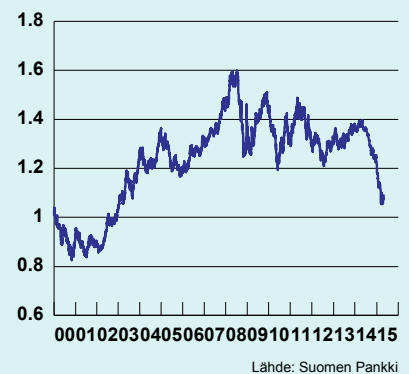
Talouden ilmapii-indikaattori, EU-maat

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Euron dollarikurssi

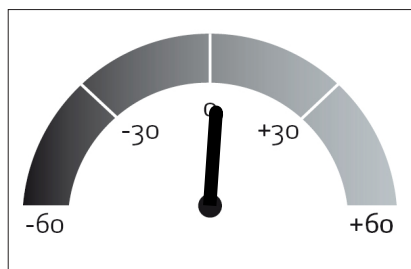
Mailmantalous kasvaa kohtalaisesti

Mailmantalous kasvaa kohtalaisesti, ja halventunut öljy sekä kevyt rahapoliitiikka tukevat kasvua. USA:ssa erityisesti kuluttajien luottamus on korkealla. Myös EU:ssa luottamusindikaattorit ovat olleet vakaita tai loivassa nousussa. Euroopan hitaan elpymisen arvioidaan jatkuvan, vaikka Kreikan velkakriisin ratkaisu on täysin auki.

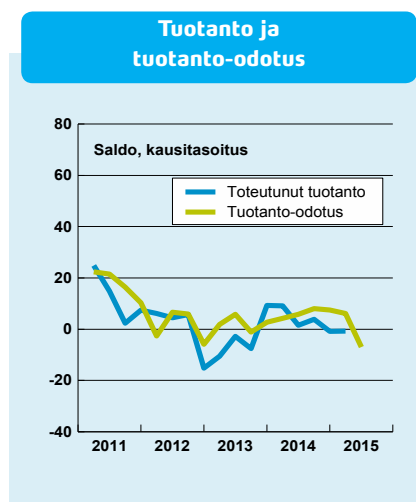
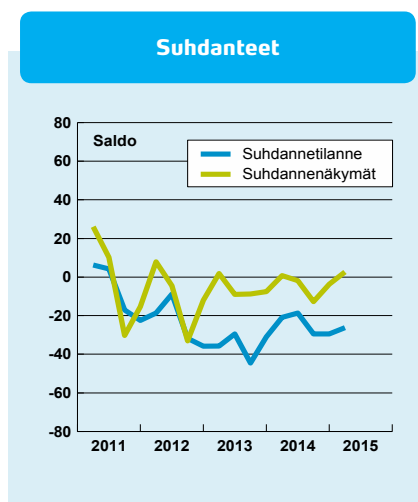
EK:n Suhdannebarometrissa suomalaiset teollisuusyritykset eivät arvioineet kilpailuasemansa juuri kohentuneen, vaikka euron dollarikurssi onkin pudonnut. Valuuttakurssit eivät kovin paljoa tue Suomen vientiä, sillä esim. Ruotsin kruunu ja Venäjän rupla ovat heikentyneet euroon nähden.

Teollisuus

- Suhdanteet parantuneet alkuvuonna vain aavistuksen: tilanne yleisesti keskimääräistä heikompi
- Tuotannon määrä pysynyt lähes ennallaan ja henkilöstö ollut laskussa
- Näkymissä pieni parannus (saldolukuun +3), mutta merkittävää käännettä parempaan ei odoteta
- Tuotanto-odotukset lähikuukausille varovaiset – kolmannelle neljännekselle myönteisempiä arvioita

Teollisuuden suhdannenäkymät

EK:n huhtikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisten teollisuusyritysten suhdanteet ovat parantuneet aavistuksen vuoden alkupuolella. Nykytilannetta kuvataan silti selvästi keskimääräistä heikomaksi (saldoluku -26).

Suhdannenäkymät vähän vahvistuneet

Myös näkymät lähitulevaisuuteen ovat vähän vahvistuneet. Merkittävää käännettä parempaan ei kuitenkaan vielä odoteta seuraavan puolen vuoden aikana.

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuun tiedustelussa +3 (tammi-kuussa -4). Uusimmassa tiedustelussa 13 prosenttia vastaajista arvioi suhdanteiden paranevan seuraavan puolen vuoden aikana, kun taas 10 prosenttia odotti tilanteen synkenemistä. Näkymät olivat vakaat 77 prosentilla vastaajista.

Tuotanto-odotukset varovaiset

Teollisuusyritysten tuotannon määrä pysyi tiedustelun mukaan ennallaan

vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Loppukevään aikana tuotanto jopa supistuisi vähän, kun taas kolmannelle neljännekselle on odotuksia kohtalaisesta kasvusta.

Tuotantokapasiteettia on edelleen varsin runsaasti vapaana. Sen käyttöaste on selvästi alle pitkäaikaisen keskiarvon. Huhtikuussa 62 prosentilla vastaajista kapasiteetti oli täysin hyödynnettynä (tammikuussa 65 %).

Tilaukanta yhä melko niukka

Teollisuusyritysten saamien uusien tilausten määrä laski aavistuksen alkuvuonna. Lähikuukausille ennustetaan melko vakaata tilauksetymää. Tilaukskannan kuvataan olevan yleisesti keskimääräistä heikompi.

Valmiiden tuotteiden varastot ovat pysyneet lähellä tavanomaista tasoa.

Henkilöstön määrä laskee yhä

Teollisuusyritysten henkilöstön määrä aleni loivasti vuoden alkukuukausina. Laskun ennustetaan jatkuvan loppukeväälläkin.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-5	10	-15	1	13	13	-5	-7	5			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-5	-5	-1	24	3	0	2	10			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	54	62	48	53	64	64	58	65	62			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-27	-23	-35	-37	-16	-24	-27	-28	-19			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-23	-23	-33	-33	-15	-25	-31	-28	-21			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	-1	8	2	4	5	5	5	8			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-17	5	-13	-8	0	11	-11	-14	-10			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-8	-21	-29	-7	2	-16	-19	-19	-4			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	-5	2	14	-1	6	-4	17	19			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	-2	4	30	24	6	12	19	13			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	57	52	57	55	53	53	49	56	52			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	3	2	2	4	6	6	4	5			
puute kapasiteetista	4	6	5	4	5	7	3	3	5			
riittämätön kysyntä	47	42	47	47	42	43	41	47	42			
rahoitusvaikeudet	6	7	4	7	7	5	7	4	3			
muu este	2	1	4	3	2	4	3	3	4			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-35	-29	-45	-31	-20	-18	-29	-30	-26			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	-8	-8	-7	1	-2	-13	-4	3			

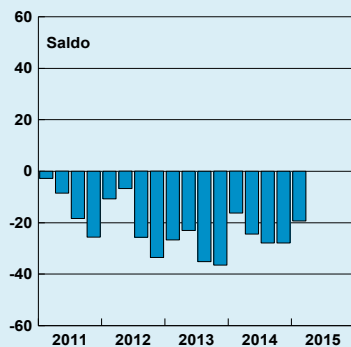
Kannattavuudessa ei suuria muutoksia

Myyntihinnat laskivat loivasti tammi-maaliskuussa. Lähikuukausina hintojen laskun odotetaan pysähtyvän. Kustannukset ovat nousseet hieman, mutta niiden arvioidaan kääntyvän loivaan laskuun.

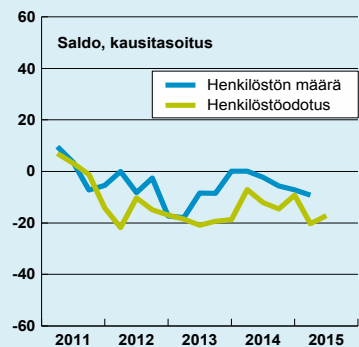
Kannattavuuskehitys vaihtelee paljon teollisuuden toimialojen välillä. Keskimäärin kannattavuus pysyi lähes ennallaan alkuvuonna, eikä siihen odoteta suuria muutoksia lähikuukausinakaan.

Kysyntää kuvasi huhtikuussa heikoksi 42 prosenttia vastaajista (tammi-kuussa 47 %). Rekrytointivaikeuksia sekä kapasiteettipulaa koki 5 %, rahoitusvaikeuksia puolestaan 3 % yrityksistä.

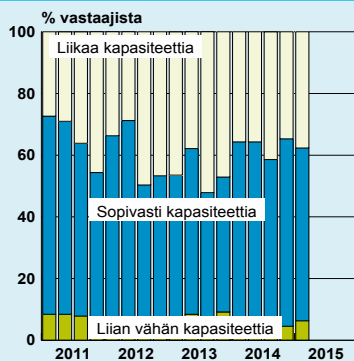
Tilaukanta

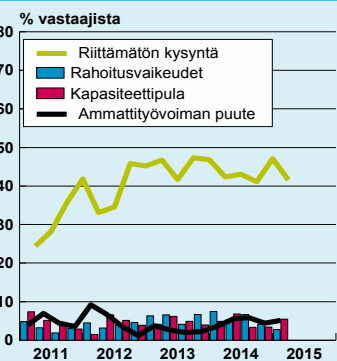
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

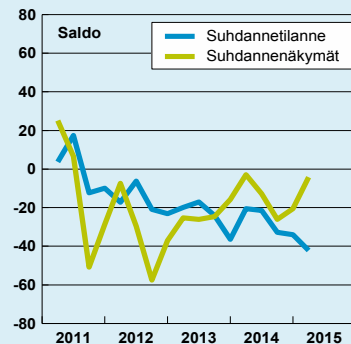
Tuotannon kasvun esteet

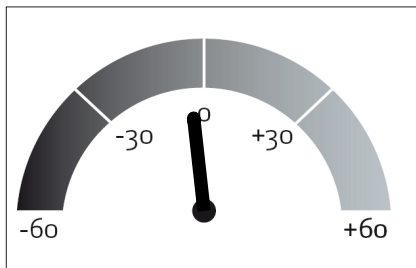
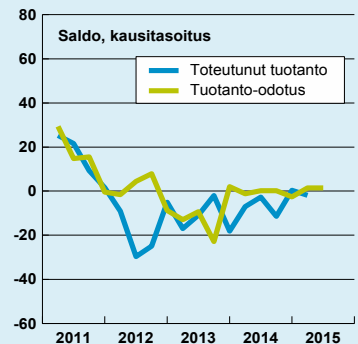
Rakentaminen

- Suhdannekuva painunut jo varsin heikoksi (nykytilanteen saldoluku -43)
- Tilauksia kertynyt niukasti, tilauskanta matalalla
- Tuotantomääriin ei odoteta suuria muutoksia, mutta henkilöstö vähenisi edelleen
- Suhdanteisiin ei ennusteta parannusta (näkymien saldoluku -4): heikko suhdannevaihe jatkuu

Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Rakentamisen suhdannenäkymät

Rakennusyritysten suhdannekuva on heikentynyt edelleen. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan jo hyvin yleisesti normaalia heikommaksi (saldoluku -43). Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat vaatimattomat, vaikka suhdanteiden ei odotetakaan enää juuri heikkenevän.

Tilaukkehitys ollut heikkoa

Uusien tilausten määrä laski edelleen hieman tammi–maaliskuussa. Tilauskanta on edelleen alle keskimääräisen.

Tuotantomäärissä ei tapahtunut muutoksia. Kehitys oli edellisessä barometrissa ennustetun kaltaista.

Henkilökunnan määrä väheni jonkin verran. Myös henkilöstökehitys vastasi kolme kuukautta sitten esitettyjä arvioita. Myymättömien huoneistojen määrä laski loivasti, mutta se on edelleen varsin korkealla.

Myyntihinnat laskivat laajalti, ja myös kustannukset alenivat hieman. Kannattavuus heikkeni jonkin verran.

Heikko suhdannevaihe jatkuu

Rakennusyritykset eivät odota suhdanteiden enää heikkenevän, mutta ne eivät näe myöskään käännettä parempaan. Suhdannekuva säilyy ennusteen mukaan heikkona seuraavan puolen vuoden ajan.

Suhdannenäkymien saldoluku nousi huhtikuussa lukemaan -4. Tilanteen kirkastumista odotti nyt 13 % rakennusalan yrityksistä, kun taas 17 % ennusti suhdanteiden huononevan seuraavan puolen vuoden aikana. Yli kaksi kolmasosaa yrityksistä odotti suhdanteiden jatkuvan nykyisen kaltaisina.

Edellisessä, tammikuussa tehdyssä tiedustelussa suhdannenäkymien saldoluku oli -21.

Tuotantomääriin ei suuria muutoksia, henkilöstö vähenee hieman

Uusien tilausten määrän laskun ennustetaan päättyvän lähikuukausina. Kausitasoitettujen tuotantomäärien

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-27	5	4	-29	-17	15	-5	-12	-12			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-17	-14	-13	18	2	-17	-10	20			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	70	67	75	72	69	80	56	55	63			
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-25	-7	-13	-33	-27	-15	-32	-39	-21			
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-21	-34	-39	-37	-36	-41	-41	-20	-10			
Mymättömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	4	5	11	22	-13	29	45	30	24			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-26	24	-4	-36	-26	5	-27	-41	-27			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	-23	-30	-25	-3	-25	-53	-15	17			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	62	10	17	30	31	-6	-59	2	29			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	-24	-81	-2	3	9	-77	-7	5			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	64	70	65	78	71	61	75	70	77			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	11	17	6	7	13	8	10	8			
puute kapasiteetista	0	6	0	0	3	1	0	2	4			
riittämätön kysyntä	44	53	49	69	58	46	61	60	57			
rahoitusvaikeudet	25	23	15	16	7	9	7	7	15			
muu este	3	2	2	11	8	2	9	4	10			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-20	-18	-25	-36	-21	-21	-33	-34	-43			
Suhdanne näkymät lähitulevaisuuteen	-25	-27	-25	-16	-3	-12	-26	-21	-4			

odotetaan myös pysyvän vakaina huhti–kesäkuussa. Työvoiman väheneminen jatkui, mutta hieman aiempaa loivempaa.

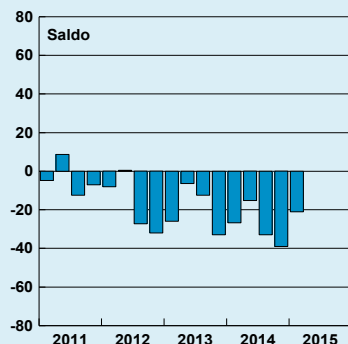
Hintojen laskun jatkumista odotetaan varsin yleisesti, mutta myös kustannukset olisivat loivassa laskussa. Kannattavuudessa ei arvioida tapahtuvan suuria muutoksia.

Kysyntä heikkoa, rahoitusvaikeudet yleistyneet

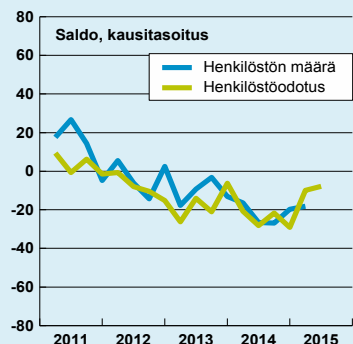
Kapasiteetin käyttöaste jäi alemmas kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Huhtikuussa 63 prosenttia yrityksistä kuvasi kapasiteettinsa olevan kokonaan hyödynnettyä (vuosi sitten 69 %).

Riittämätön kysyntä oli yleisin tuotannon kasvun este. Se oli ongelmana 57 %:lla vastaajista (edellisvuonna 58 %). Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa 8 prosentilla yrityksistä, ja rahoitusvaikeuksista kärsi jo 15 % vastaajista.

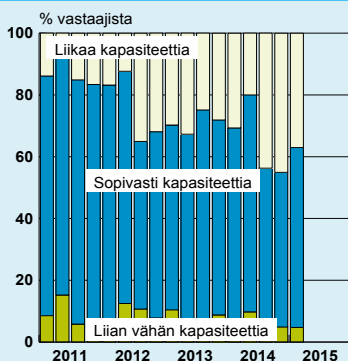
Tilaukanta

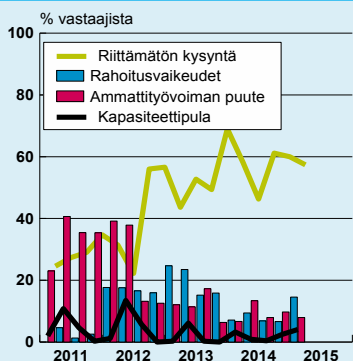
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

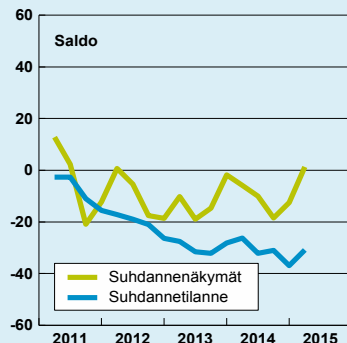
Tuotannon kasvun esteet

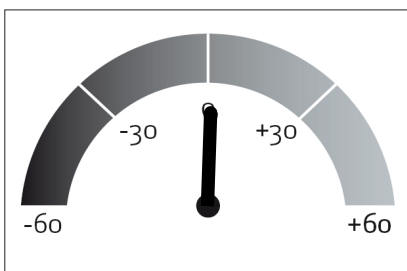
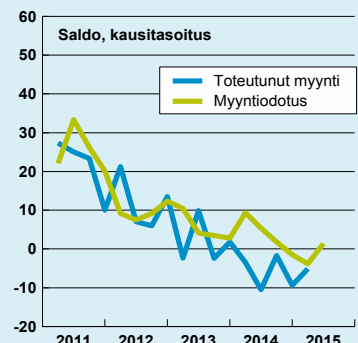
Palvelut

- Suidannekuva kohentunut vain aavistuksen: tämänhetkinen tilanne selvästi normaalia huonompi
- Myynti on laskenut loivasti ja henkilöstö on vähentynyt
- Suidanneodotukset jonkin verran kirkastuneet, mutta ei vahvaa nousukäännettä (saldoluku +1)
- Myynti ei juuri kasva ja kannattavuus heikkenee edelleen

Suidanteet

Myynti ja myyntiodotus

Palveluyritysten suhdannenäkymät

Suomalaisten palveluyritysten suhdannekuva kohentui aavistuksen alkuvuonna, mutta tämänhetkistä tilannetta kuvataan selvästi tavanomaista heikommaksi. Huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa suhdannetilannetta kuvaava saldoluku oli -30.

Suidanneodotukset hieman parantuneet – ei silti selvää käännettä nousuun

Lähtitulevaisuuden suhdannenäkymät ovat jonkin verran aiempaa valoisammat, mutta selkeää käännettä parempaan ei odoteta. Suidanteiden yleiskuvan odotetaan siis pysyvän vaisuna seuraavan puolen vuoden ajan.

Myyntiin ei odoteta kasvavan lähikuukausina, ja kannattavuuden arvioidaan heikentyvän hieman.

Palveluyritysten yleisten suhdannenäkymien saldoluku nousi huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa lukemaan +1. Tammikuussa tehdyssä tiedustelussa suhdannenäkymät olivat tasolla -12.

Huhtikuussa 18 % palvelualojen yrityksistä ennusti suhdanteiden vahvistuvan seuraavan puolen vuoden aikana. Heikkenemistä odotti 17 % ja vakaaseen kehitykseen uskoi 65 % vastaajista.

Lähikuukausien myyntinäkömää vielä varovainen

Palvelualojen yritysten myynnin määrä laski aavistuksen tammi-maaliskuussa. Myyntilukemat vastasivat edellisen tiedustelun odotuksia. Myynnin ennustetaan pysyvän lähikuukaudet likimain ennallaan, mutta kolmannelle neljännekselle on odotuksia myynnin kääntymisestä kohtalaiseen kasvuun.

Työvoima vähenee edelleen

Palvelualojen yritykset kuvaavat henkilöstönsä määrän vähentyneen jonkin verran tammi-maaliskuussa. Henkilöstömäärän laskun arvioidaan jatkuvan samankaltaisena myös lähikuukaudet.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	12	-5	6	-6	-9	-4	-4	-7			
Myyntiä odotus seuraavalle 3 kk:lle	13	0	-1	6	16	-2	-5	-7	12			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	-3	-15	-13	-7	-6	-21	-13	-8			
Henkilökuntaa odotus seuraavalle 3 kk:lle	-3	-15	-9	-7	-4	-13	-12	-15	-7			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	47	48	55	49	55	52	58	58	58			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	9	14	11	10	12	11	12	7	11			
puute kapasiteetista	1	1	2	1	0	1	1	2	2			
riittämätön kysyntä	35	32	40	37	41	40	42	47	41			
rahoitusvaikeudet	4	3	3	4	4	3	5	4	4			
muu este	3	5	5	2	4	2	6	6	7			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-27	-32	-32	-29	-27	-33	-32	-37	-30			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-19	-14	-2	-6	-10	-18	-12	1			

Kysyntä on heikkoa, vaikka tilanne aavistuksen lieventynyt

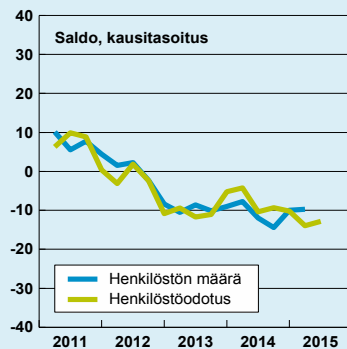
Heikko kysyntä on edelleen selvästi tuntuvin toiminnan este, vaikka tilanne onkin vähän lieventynyt. Huhtikuussa 41 % yrityksistä arvioi kysyntänsä heikoksi (tammikuussa vielä 47 %). Työvoimapulaa oli nyt 11 prosentilla vastaajista (tammikuussa 7 %), ja rahoitusvaikeuksista kertoi neljä prosenttia.

Kannattavuudessa vielä laskupainetta

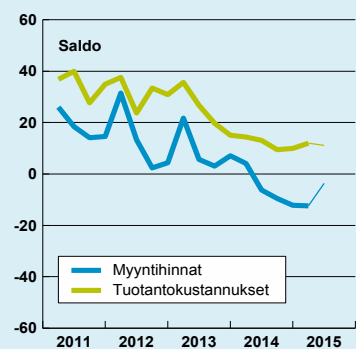
Palveluyritysten myyntihinnat laskivat jonkin verran tammi-maaliskuussa. Kustannukset kohosivat melko maltillisesti. Seuraavalla kolmen kuukauden jaksolla hintojen laskun arvioidaan päättyvän. Kustannusten kohtalainen nousu jatkuisi.

Kannattavuuden kuvataan laskeeneen vähän edellisvuodesta. Samoin loppukevään aikana sen ennustetaan hieman heikkenevän.

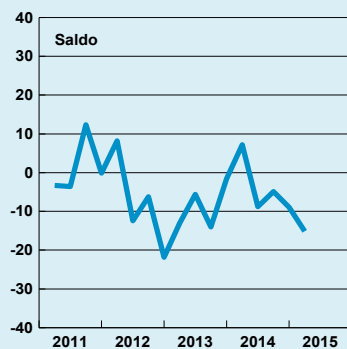
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

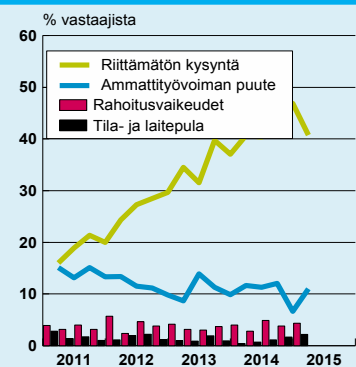
Hinnat ja kustannukset

Kannattavuus

Myyntin kasvun esteet

Elintarviketeollisuus

- Suhdanne tilanne vahvistunut jonkin verran, mutta se on yhä alle keskimääräisen
- Tilaukset lähellä normaalia, tuotanto pysyi likimain ennallaan
- Yleiset suhdannenäkymät lähikuukausille hieman elpyneet, mutta laajempaa nousua ei odoteta (saldoluku 0)
- Henkilöstön määrän ennustetaan jatkavan loivaa laskua lähikuukausina

Elintarviketeollisuuden yritykset kuvaavat suhdanteidensa parantuneen, mutta tämänhetkinen tilanne on silti keskimääräistä heikompi. Suhdannenäkymät ovat myös hieman elpyneet.

Suhdannenäkymät hieman kohentuneet

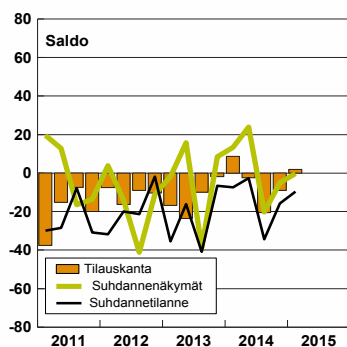
Suhdannenäkymien saldoluku vahvistui huhtikuussa lukemaan 0 (tammikuussa -5). Käännettä parempana odotti nyt kahdeksan prosenttia vastaajista, ja samoin kahdeksan

prosenttia ennusti tilanteen heikenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

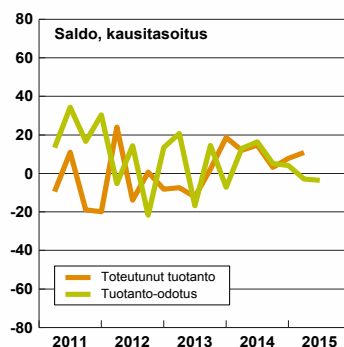
Tuotanto kasvoi tiedustelun mukaan hieman tammi-maaliskuussa. Lähikuukausina sen arvioidaan pysyvän ennallaan. Tilaukset on kohenut vähän, ja sen tasoa kuvataan normaaliksi.

Henkilöstön määrä on ollut loivassa laskussa, ja myös lähikuukausille ennustetaan pientä vähennystä.

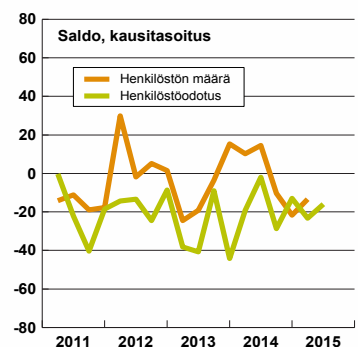
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

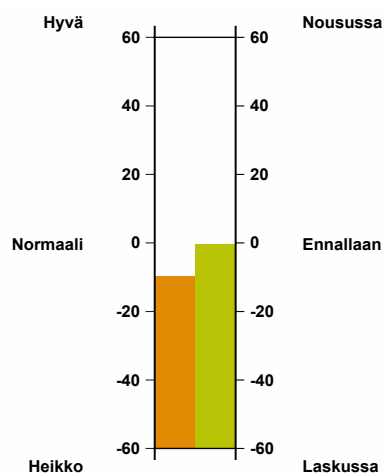

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	16	0	13	7			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	33	8	-3	-16	14			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	53	68	75	66	71			
Tilaukset normaaliin verrattuna	8	-2	-20	-9	3			
Vientitilaukset normaaliin verrattuna	-12	-25	-33	-33	-38			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	-1	2	-10	7			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	29	-26	-22	-14			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-29	-23	-29	9			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	14	-7	-20	-10	-10			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	1	6	-7	7			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	61	67	59	62	50			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	2	3	5	1			
puute kapasiteetista	20	16	5	16	21			
riittämätön kysyntä	37	36	46	39	37			
rahoitusvaikeudet	0	9	5	4	2			
muu este	1	9	1	0	0			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-7	-2	-34	-16	-10			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	13	23	-21	-5	0			

Teva-teollisuus

- Suhdanteet eivät ole kohenneet alkuvuonna: tilanne alle normaalin ja lähiaikojen näkymät vaisut
- Tilauskanta on niukka ja tuotannon arvioidaan laskevan lähikuukausina
- Suhdannenäkymät pysyneet selvästi miinuksella: saldoluku -20

Teva-teollisuuden suhdannetilanne ja lähiaikojen odotukset ovat varsin heikot. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan tavanomaista synkemmäksi, ja myös seuraavan puolen vuoden kehityksestä odotetaan vaatimatonta.

Varsin vaisu suhdannekuva

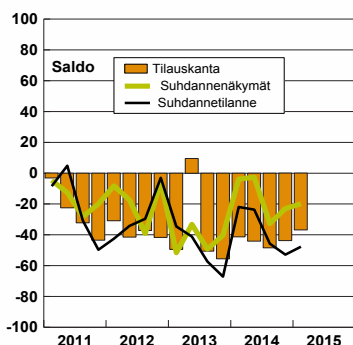
Suhdannenäkymät ovat edelleen vaisut. Huhtikuun saldoluku oli -20 (tammikuussa -22). Huhtikuussa kolme prosenttia vastaajista ennusti suhdanteiden paranevan kesän ja alkusyksyn aikana, ja 23 % odotti heikkenevää kehitystä samalla ajanjaksolla.

Vastaajayritysten tuotannon määrä laski hieman tammi-maaliskuussa. Odotukset lähikuukausista ovat myös varovaiset, ja tuotannon volyymien ennustetaan alenevan edelleen.

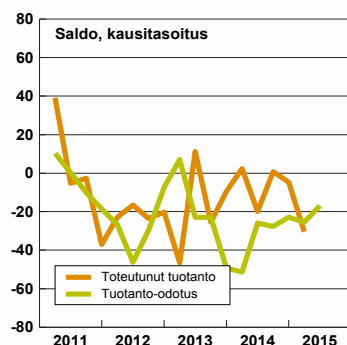
Tilauskanta on yhä selvästi normaalia niukempi ja kapasiteettia on vapaana yli puolella yrityksistä.

Henkilöstön määrä supistui alkuvuonna hieman, ja seuraavalla kolmen kuukauden jaksolla sen arvioidaan laskevan melko yleisesti.

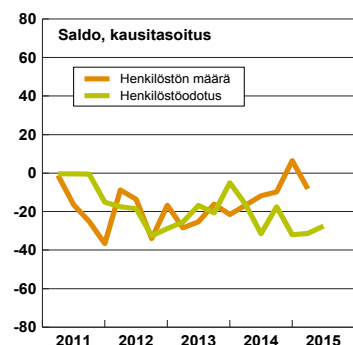
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

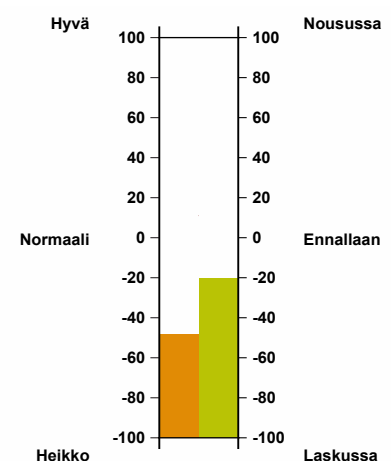

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	-6	-14	-19	-32			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-16	-26	-30	-29	-2			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	65	63	49	62	46			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-42	-45	-48	-43	-37			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-8	-7	-64	-68	-46			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	22	-11	0	-17	29			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-24	-1	-19	15	-18			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-33	-19	-24	-32	-32			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	-1	-23	-32	-23			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-1	-44	-18	-34			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	47	27	60	88	63			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	0	8	8	7			
puute kapasiteetista	0	0	0	18	0			
riittämätön kysyntä	45	24	50	59	46			
rahoitusvaikeudet	16	15	10	15	19			
muu este	0	0	0	0	0			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-24	-46	-53	-48			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-4	-2	-33	-22	-20			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Puuteollisuus

- Suhdannetilanne huomattavan heikko: lähes kaikki alan yritykset kuvaavat suhdanteitaan vaisuiksi
- Tuotanto kasvoi vain aavistuksen ja hintojen lasku painoi kannattavuuden tuntuvasti heikompaan
- Suhdannenäkymissä pientä parannusta (saldoluku +2), mutta hajonta alan sisällä kasvanut selvästi
- Hintojen lasku loivenisi, mutta kannattavuus alentuisi edelleen

Puuteollisuuden yritykset kuvaavat tämänhetkisiä suhdanteita heikoiksi. Lähes kaikilla alan yrityksillä suhdannetilanne on alle normaalin. Odotukset lähikuukausille ovat puolestaan kohentuneet jonkin verran, mutta yritysten välinen hajonta on tuntuva.

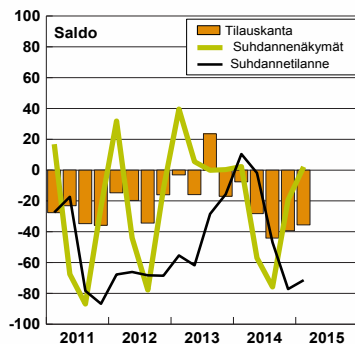
Tilanne synkkä, näkymissä pientä parannusta

Suhdanneodotusten uusin saldoluku on +2. Huhtikuun tiedustelussa 21 % vastaajista ennusti käännettä parempaan, kun taas 19 % odotti laskun jatkuvan edelleen.

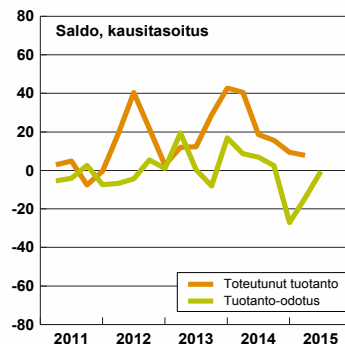
Tilausten määrä laski edelleen jonkin verran alkuvuonna. Tuotanto pysyi lähes ennallaan. Hinnat laskivat lähes kaikilla toimialan yrityksillä, ja kannattavuudessa tapahtui selvä käänne heikompaan.

Lähikuukausina tuotannon ennustetaan pysyvän likimain ennallaan. Hintojen voimakas lasku loivenisi vähän, mutta kannattavuus heikentyisi yhä selvästi. Henkilökunnan määrän odotetaan pysyvän likimain ennallaan.

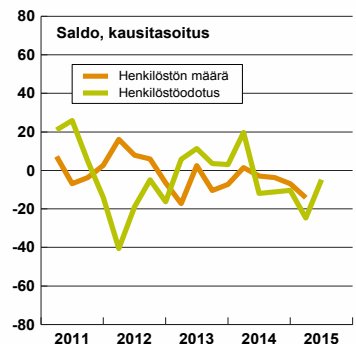
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

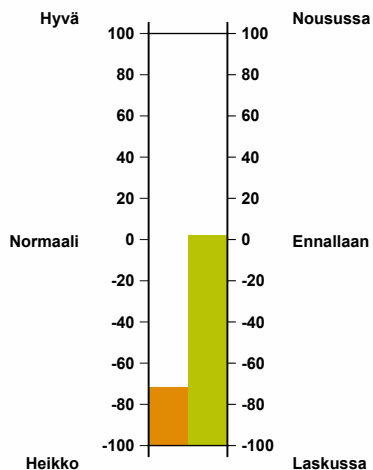

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	50	22	12	-1	18			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	31	3	-54	-11	26			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	67	77	48	59	62			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-7	-29	-44	-40	-36			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-1	-5	-37	-24	-26			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	-6	31	39	46			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	28	-17	-34	-5			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	-26	-50	-12	26			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	48	45	43	31	-26			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-13	-21	19	19			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	67	45	49	54	69			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	4	2	0	2			
puute kapasiteetista	14	10	0	0	9			
riittämätön kysyntä	20	33	47	52	45			
rahoitusvaikeudet	25	8	2	0	1			
muu este	10	1	0	2	13			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	10	-1	-47	-77	-71			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	-57	-76	-19	2			

Paperiteollisuus

- Suhdannetilanne parantunut keskimääräiseksi
- Suhdannenäkymät kääntyivät hieman heikompaan (saldoluku -12)
- Tuotannon määrän ennustetaan silti kasvavan jonkin verran kesällä ja alkusyksyllä
- Samoin hintakehityksestä odotetaan varovaisen myönteistä

Paperi- ja selluteollisuuden yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa kohentuneen keskimääräiseksi, kun tilauskanta on vahvistunut normaalitasolle.

Tilanne kohentunut, näkymissä pieni notkahdus

Suhdannenäkymät notkahtivat sen sijaan hieman heikompaan, vaikka suurta muutosta ei ennustetakaan.

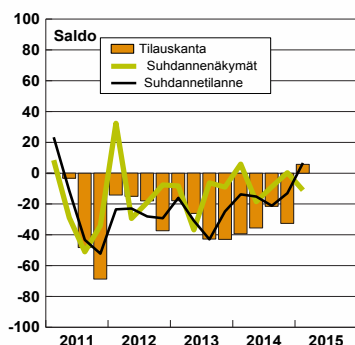
Saldoluku oli huhtikuussa -12 (tamikuussa 0). Nyt viisi prosenttia vastaajista ennusti suhdanteiden pa-

ranemista seuraavan puolen vuoden aikana, kun tilanteen heikkenemistä odotti 17 %.

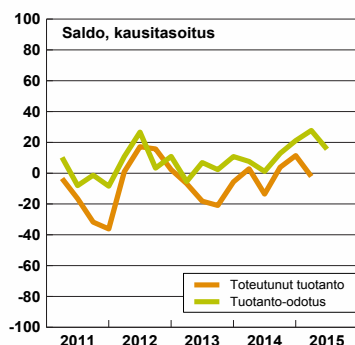
Tuotannon määrä pysyi alkuvuonna ennallaan. Lähikuukausille ennustetaan pientä kasvua tuotannon vo-lyymiin. Myyntihintojen arvioidaan vahvistuvan jonkin verran.

Henkilökunnan määrän ennustetaan kehittyvän vaatimattomasti myös lähikuukaudet.

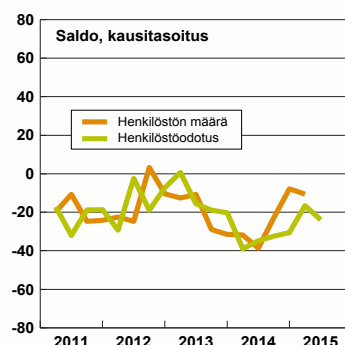
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

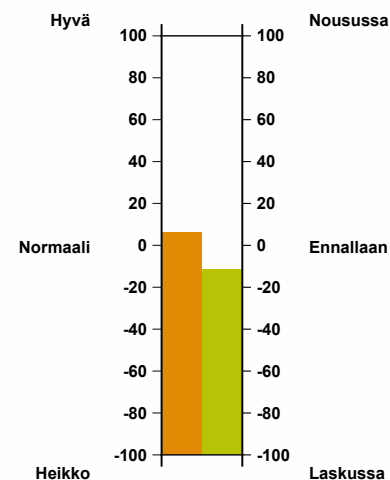

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	27	-22	-23	12	22			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-13	23	29	18			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	55	48	58	65	70			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-40	-35	-21	-32	6			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-27	-32	-22	-25	5			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	36	19	24	12	7			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-36	-33	-29	-7	-16			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-22	-36	-36	-24	-12			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	-16	-26	29	31			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	0	23	53	7			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	36	62	45	46	24			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	0	0	0			
puute kapasiteetista	1	5	12	3	5			
riittämätön kysyntä	36	59	32	43	18			
rahoitusvaikeudet	0	1	1	0	1			
muu este	0	6	3	5	1			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-14	-15	-21	-14	6			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	-18	-9	0	-12			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Painaminen

- Suhdanne tilanne yhä tuntuvasti keskimääräistä heikompi (saldoluku -63)
- Kysyntä heikkoa ja tilauskanta niukka
- Tuotannon ja henkilöstön määrä jatkaisivat laskussa loppukeväällä ja alkukesällä
- Suhdannenäkymät ovat edelleen selvästi miinuksella (saldoluku -41)

Painoalan suhdannetilanne jatkuu hyvin vaatimattomana. Parannusta ei myöskään ole näkyvissä, vaan laajan suhdannelaskun arvioidaan jatkuvan.

Suhdannekuva pysytellyt erittäin vaisuna

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -41 (tammikuussa -45).

Huhtikuun tiedustelussa 41 prosenttia yrityksistä odotti tilanteen heikkenemistä seuraavan puolen vuoden aikana. Suhdannenousua odottavia vastaajia ei ollut lainkaan. Vastaa-

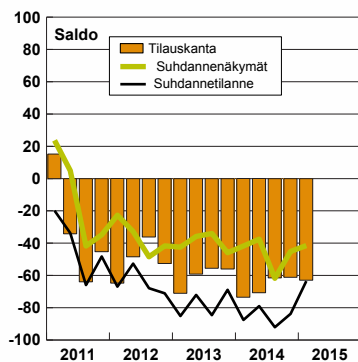
vasti 59 prosentilla yrityskentästä suhdanteet pysyisivät ennallaan.

Tuotannon määrä on laskenut edelleen selvästi, ja laskun arvioidaan jatkuvan myös lähikuukausina.

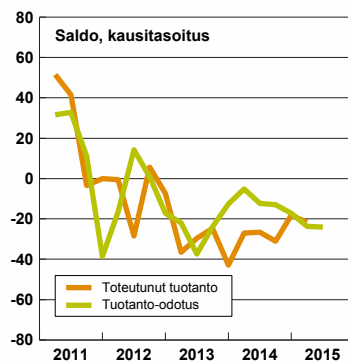
Tilauksantaa ja kysyntää luonnehditaan edelleen erittäin heikoiksi.

Henkilökunnan määrän ennustetaan alenevan edelleen loppukeväällä ja alkukesällä. Myös myyntihinnat laskisivat, mutta kannattavuuden laskun odotetaan loivenevan.

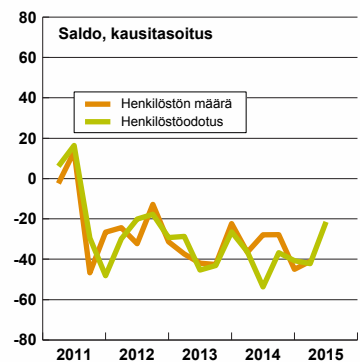
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

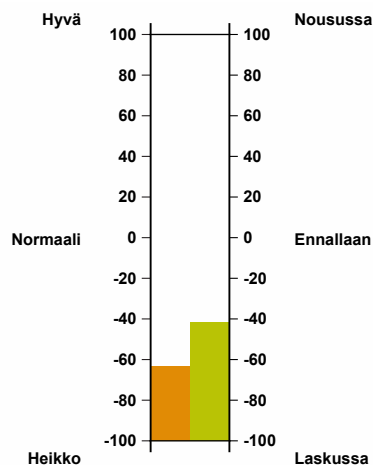

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-40	-27	-13	-22	-36			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-13	-3	-26	-26	-26			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	29	22	25	25	29			
Tilaukskanta normaaliin verrattuna	-73	-71	-61	-61	-63			
Vientitilaukskanta normaaliin verrattuna	-61	-55	-66	-88	-62			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-23	-42	-35	-36	-35			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-38	-20	-42	-33	-44			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-53	-38	-35	-44	-23			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	-38	-33	-31	-52			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-40	-25	-65	-60	-42			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	97	80	82	91	92			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	15	20	11	9	21			
puute kapasiteetista	0	0	4	0	8			
riittämätön kysyntä	96	80	79	91	81			
rahoitusvaikeudet	6	11	23	10	12			
muu este	5	3	13	5	14			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-88	-79	-92	-83	-63			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-42	-37	-62	-45	-41			

Kemianteollisuus

- Suhdannetilanne kohentunut keskimääräiseksi
- Tuotannon määrä on kasvanut loivasti, ja myös loppukevääille odotetaan pientä kasvua
- Tilauskanta elpynyt, mutta edelleen normaalia niukempi
- Suhdannenäkymät jonkin verran vahvistuneet (saldoluku +12)

Kemianteollisuuden yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa parantuneen keskinkertaiseksi. Myös näkymät seuraavalle puolelle vuodelle ovat jonkin verran aiempaa paremmat, ja suhdanteiden ennustetaan vahvistuvan hieman.

Näkymät jonkin verran vahvistuneet

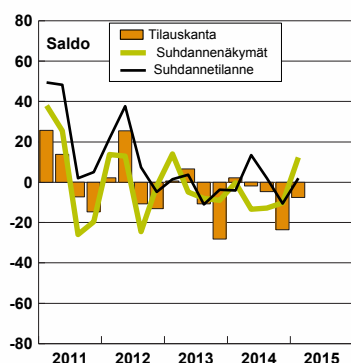
Suhdannenäkymät ovat kohentuneet jonkin verran. Huhtikuun tiedustelun saldoluku on +12 (tammikuussa -11). Suhdanteiden paranemista odotti nyt 13 % vastaajista ja vain

yksi prosentti ennusti heikennystä seuraavalle puolelle vuodelle.

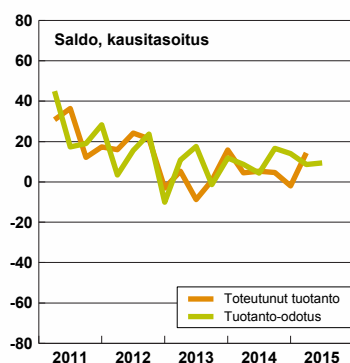
Tuotannon määrä on kasvanut alkuvuonna loivasti, ja myös lähikuukausille ennustetaan jonkin verran nousua tuotantomääriin.

Tilauskannan kuvataan elpyneen hieman, mutta olevan tällä hetkellä vielä vähän keskimääräistä heikompä. Kannattavuus on vahvistunut vähän, mutta lähikuukausina siihen ei odoteta suuria muutoksia. Henkilöstön määrä pysynee varsin vakaana.

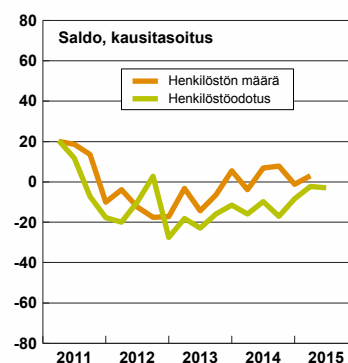
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

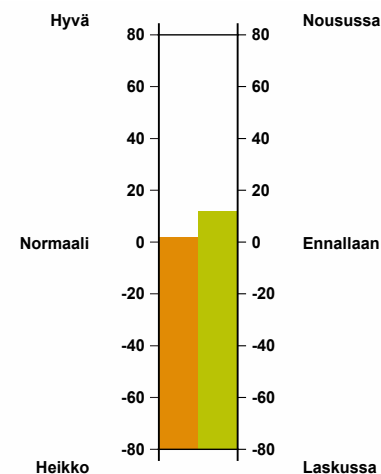

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	5	5	-15	29			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	15	6	1	22			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	60	76	69	64	69			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	2	-2	-4	-24	-8			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	9	-5	-5	-18	-3			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-11	1	-1	3	9			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	18	4	-11	5			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	-16	-19	-10	10			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	31	36	8	24	22			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	27	18	16	15			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	53	42	35	41	38			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	6	0	1	2			
puute kapasiteetista	7	17	2	6	3			
riittämätön kysyntä	37	23	33	35	31			
rahoitusvaikeudet	4	3	1	1	1			
muu este	2	6	0	2	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-5	13	2	-11	2			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-1	-13	-12	-11	12			

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Rakennustuoteteollisuus

- Suhdanne tilanne pysynyt selvästi alle keskimääräisenä
- Tilauskanta on niukka ja yli puolella yrityksistä on kapasiteettia vapaana
- Suhdanneodotukset yhä varovaiset, saldoluku -13
- Arviot tuotannon ja henkilöstön kehityksestä heikot

Rakennustuoteteollisuus arvioi suhdannetilanteensa olevan edelleen selvästi keskimääräistä heikempi.

Suhdannenäkymät edelleen miinuksella

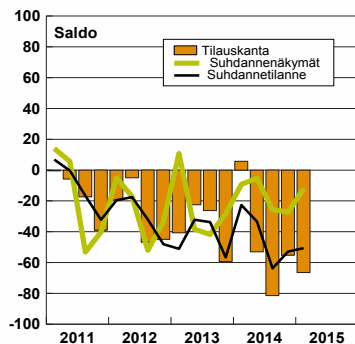
Myös odotukset seuraavan puolen vuoden kehityksestä ovat vaatimatomat. Suhdanteiden arvioidaan heikkenevän jonkin verran lisää. Lähikuukausien suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -13, kun vastaava lukema oli tammikuussa -27.

Tilanteen paranemista odotti nyt viisi prosenttia vastaajista, ja 18 prosenttia ennusti suhdanteiden heikkenevän.

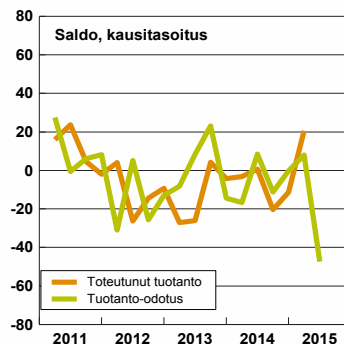
Valtaosa alan yrityksistä kuvaa tilauskantaansa matalaksi. Kapasiteettia oli vapaana yli puolella vastaajista. Kannattavuus on heikentynyt, mutta lähikuukausina sen laskun ennustetaan päättyvän.

Tuotannon määrä kasvoi hieman alkuvuonna, mutta lähikuukausien kehityksestä odotetaan heikkoa. Myös henkilöstön ennustetaan vähenevän.

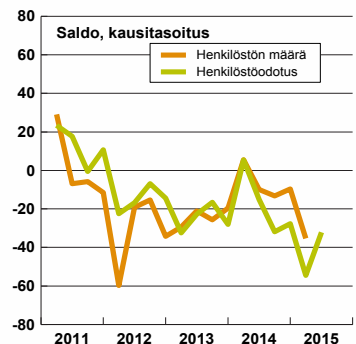
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

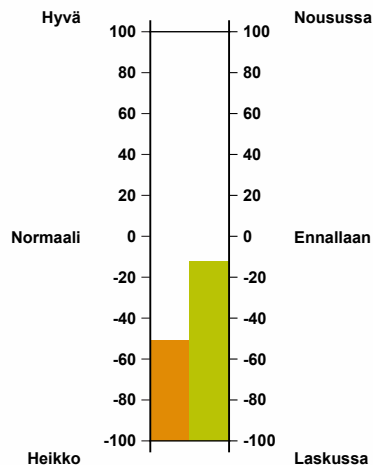

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	24	-18	-46	33			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	52	-11	-42	8	-4			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	69	52	57	51	47			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	6	-53	-81	-55	-67			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-50	-72	-84	-69	-79			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-12	0	3	-12	13			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	27	-15	-33	-37			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	-38	-55	-55	8			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	-33	-62	-29	-47			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	-34	-14	1	4			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	62	55	57	67			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	2	5	0	0			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	32	62	45	57	67			
rahoitusvaikeudet	0	0	12	0	0			
muu este	0	0	19	0	1			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-22	-33	-63	-53	-50			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-6	-25	-27	-13			

Teknologiaateollisuus

- Suhdanteen tilanne pysyi alkuvuonna melko heikkona
- Tilauskanta kohentui hieman, mutta sen taso on normaalia niukempi
- Tuotanto-odotukset lähikuukausille vaisut – kolmannelle neljännekselle jonkin verran kasvuodotuksia
- Yleisten suhdannenäkymien kuvataan parantuneen hieman (saldoluku +7)

Teknologiaateollisuuden yritysten suhdanteissa ei ole alkuvuonna tapahtunut muutoksia. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan yleisesti keskimääräistä heikommaksi (saldoluku -33).

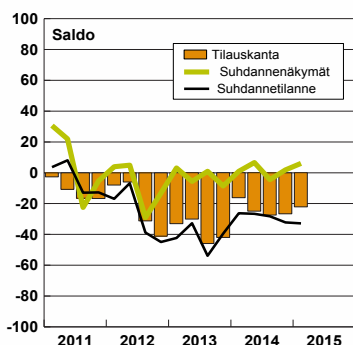
Suhdannenäkymät aavistuksen kohentuneet

Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +7 (tammikuussa +1). Nyt 16 % yrityksistä ennusti suhdanteiden vahvistuvan loppukevään ja kesän aikana. Heikkenevää kehitystä enteili puolestaan 9 % vastaajista.

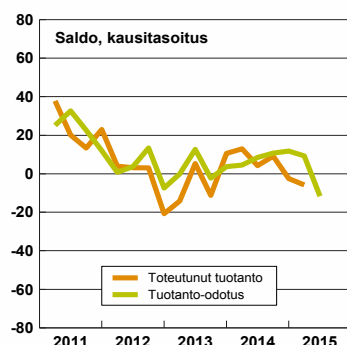
Uusien tilausten määrän odotetaan pysyvän lähes ennallaan seuraavien kuukausien aikana. Tilauskanta on aavistuksen kohentunut, mutta vielä alle keskimääräisen. Tuotantomäärissä ei tapahtunut alkuvuonna muutoksia, ja lähikuukausina ne voisivat jopa laskea hieman. Sen sijaan kolmannelle neljännekselle on jonkin verran kasvuodotuksia.

Myyntihintojen arvioidaan pysyvän likimain ennallaan, ja myös kannattavuus olisi vakaa. Henkilökunnan määrän ennustetaan vähenevän jonkin verran.

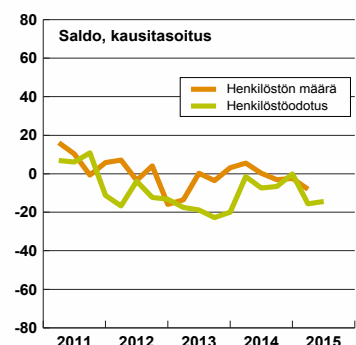
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

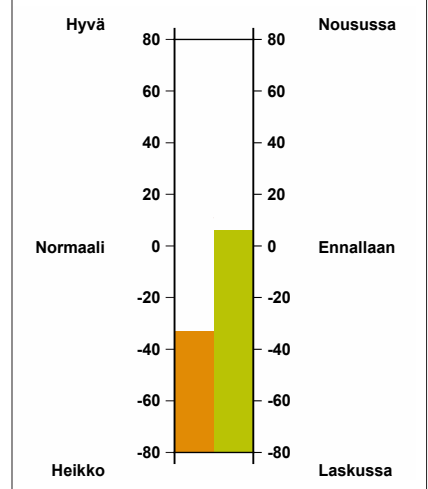

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	26	-4	-11	-7			
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	26	4	3	4	5			
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	74	69	56	69	62			
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-16	-24	-27	-27	-22			
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-18	-25	-33	-27	-24			
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	4	7	5	9	3			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	13	-9	-9	-10			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-10	-9	-12	-5			
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-3	-6	21	25			
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	0	14	21	19			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	53	50	48	58	56			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	8	10	7	8			
puute kapasiteetista	2	3	2	1	4			
riittämätön kysyntä	45	42	39	48	44			
rahoitusvaikeudet	9	6	8	6	3			
muu este	2	4	3	3	5			
Suhdanteen tilanne tällä hetkellä	-27	-27	-29	-33	-33			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	7	-4	1	7			

Suhdanteen tilanne

Suhdannenäkymät

Kauppa

- Suhdanne tilanne selvästi alle keskimääräisen
- Myynti on laskenut laajalti ja kannattavuus on heikentynyt yleisesti alkuvuonna
- Myös myyntiodotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat heikot
- Yleiset suhdanneodotukset ovat pienestä parannuksesta huolimatta selvästi miinuksella (saldoluku -24)

Kaupan alan yritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdanne tilannetta varsin heikoksi (saldoluku -39). Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat aavistuksen parantuneet, mutta silti hyvin vaatimattomat.

Näkymät ovat pienestä parannuksesta huolimatta heikot

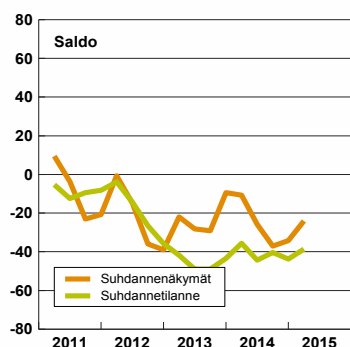
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa -24 (tammikuussa -35). Paranevia suhdanteita odotti yhdeksän prosenttia vastaajista, kun taas laskun

jatkumiseen seuraavan puolen vuoden aikana uskoi yhä 33 prosenttia vastaajista.

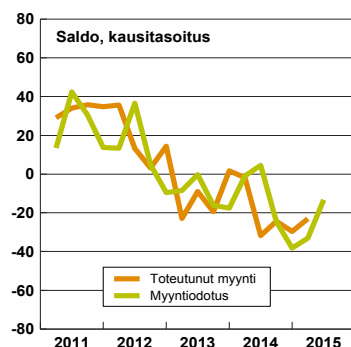
Myynnin määrä on laskenut laajalti, ja myyntiodotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat myös heikot. Henkilöstön määrä on vähentynyt selvästi, ja vähennyksen odotetaan olevan voimakasta myös lähikuukausina.

Yli kolmasosa yrityksistä kuvaa kysyntäänsä vaimeaksi. Myös kannattavuuden ennustetaan heikkenevän.

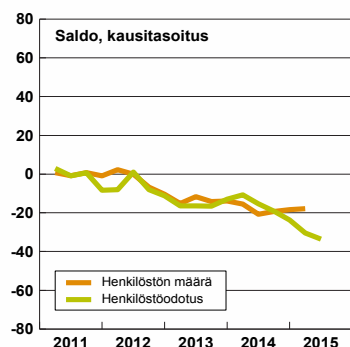
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

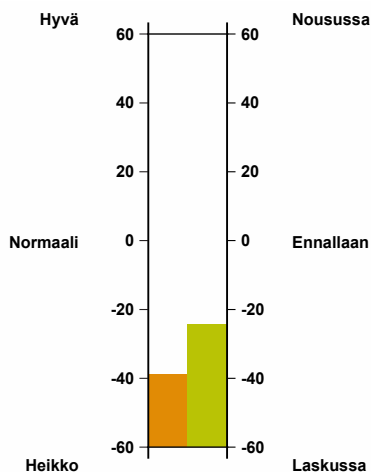

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	-31	-24	-30	-23			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	-24	-39	-33	-13			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-14	-26	-20	-16			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-6	-26	-27	-27	-24			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	59	72	56	53			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	3	10	2	5			
puute kapasiteetista	0	0	2	4	4			
riittämätön kysyntä	47	55	56	47	39			
rahoitusvaikeudet	2	4	5	4	6			
muu este	5	1	10	6	7			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-35	-44	-41	-44	-39			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-26	-37	-35	-24			

Matkailu- ja ravintolapalvelut

- Suidannetilanne on jatkunut heikkona alkuvuoden
- Myynnin volyymi on laskenut yleisesti – lähikuukausille ennustetaan vähän loivempaa laskua
- Kannattavuus heikkenisi edelleen hieman, ja henkilöstön määrä vähenisi
- Näkymät vaisut, mutta silti vähän aiempaa vakaammat (saldo-luku -10)

Matkailu- ja ravintola-alan yritykset kuvaavat suidannetilanettaan varsin heikoksi, vaikka arviot eivät enää synkentyneetkään edelliseen Suidannebarometriin verrattuna.

Näkymät vähän kohentuneet, mutta silti vielä vaisut

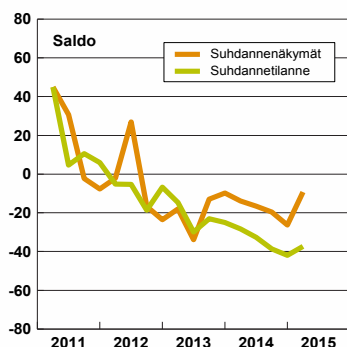
Suidanneodotukset ovat hieman kohentuneet, mutta silti vielä varovaiset. Suidannenäkymien saldoluku nousi huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa tasolle -10 (tammikuussa -26).

Suidanteiden vahvistumista ennusti nyt 16 prosenttia ja niiden heikkene mistä 26 % vastaajayrityksistä.

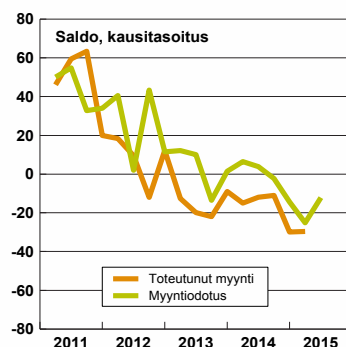
Myynnin volyymi laski alkuvuonna yleisesti. Lähikuukausille ennustetaan laskun jatkumista, mutta jonkin verran aiempaa hitaampana. Myös kannattavuus on alentunut, ja sen ennustetaan heikkenevän hieman lisää lähikuukausina.

Henkilökunnan määrän odotetaan jatkavan laskussa.

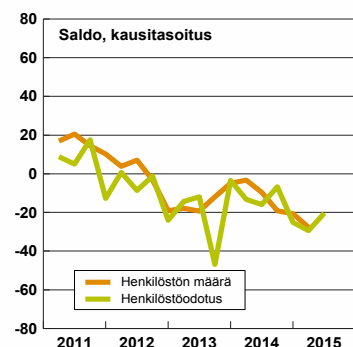
Suidanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

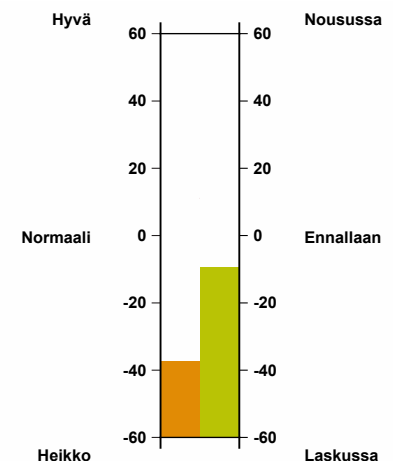

Suidannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-18	-5	-20	-27			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-2	-14	-34	-5			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-2	-19	-23	-31			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	-12	-29	-31	0			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	63	67	64	65	66			
Esteenä ammattitaitovoiman puute (% vastaajista)	12	7	7	4	7			
puute kapasiteetista	1	2	1	1	1			
riittämätön kysyntä	50	61	54	60	61			
rahoitusvaikeudet	4	3	8	2	5			
muu este	3	1	6	2	1			
Suidannetilanne tällä hetkellä	-28	-33	-39	-42	-37			
Suidannenäkymät lähitulevaisuuteen	-14	-17	-19	-26	-10			

Suidannetilanne

Suidannenäkymät

Liikenne

- Suhdannetilanne selvästi alle keskimääräisen, vaikka alkuvuonna tapahtuikin pientä kohennusta
- Myynnin määrä laski yhä laajalti
- Lähikuukausien myyntikehityksestä odotetaan yhä heikkoa, mutta kustannuspaineet ovat lieventyneet
- Suhdanneodotukset edelleen varovaiset (saldoluku -10)

Liikennealan yritysten mukaan suhdannetilanne on alkuvuonna parantunut, mutta se on vielä selvästi keskimääräistä heikompi.

Näkymät edelleen jonkin verran miinuksella

Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat edelleen varovaiset, vaikka ne ovatkin hieman kohentuneet edelliseen Suhdannebarometriin verrattuna.

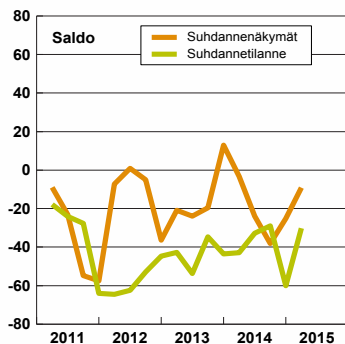
Suhdannenäkymien saldoluku parani huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa

lukemaan -10 (tammikuussa -25). Tilanteen odotti kirkastuvan kahdeksan prosenttia vastaajista, kun taas 18 % arvioi sen heikkenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

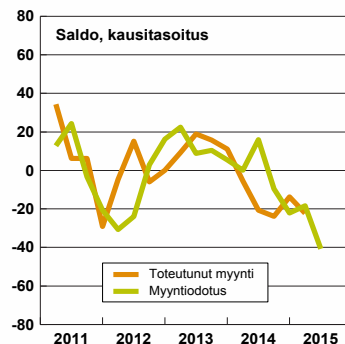
Myynti laski alkuvuonna, ja sen kehityksestä odotetaan heikkoa myös lähikuukausina. Henkilökunta pysyisi lähestulkoon ennallaan.

Kannattavuuden ennustetaan heikkenvän loivasti, vaikka kustannuspaineet ovat selvästi lieventyneet.

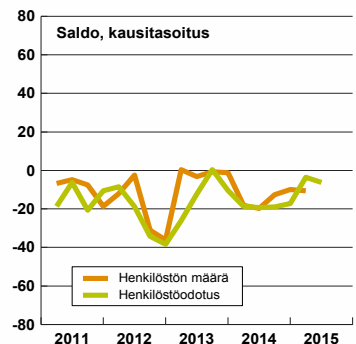
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

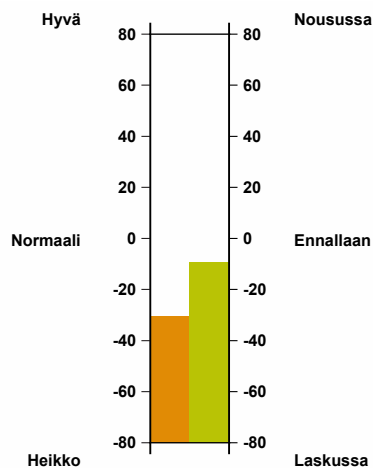

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-12	-29	-13	-31			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	27	-13	-22	-28	-29			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-24	-13	-14	-14	-17			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-6	-10	-31	-13	8			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	72	70	69	69	72			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	10	9	1	3			
puute kapasiteetista	0	0	2	2	6			
riittämätön kysyntä	67	60	59	66	59			
rahoitusvaikeudet	2	2	4	3	1			
muu este	2	4	1	0	8			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-42	-33	-29	-59	-30			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-4	-24	-38	-25	-10			

Rahoitus ja vakuutus

- Suhdannekehitys ollut melko vakaata - tämänhetkinen tilanne hieman keskimääräistä heikompi
- Myynti kasvoi melko yleisesti alkuvuonna, ja kasvuvauhdin odotetaan paranevan
- Kannattavuus kohenisi vähän ja henkilöstöä lisättäisiin hieman
- Yleiset suhdannenäkymät vahvistuneet, mutta vielä hieman miinuksella (saldoluku -9)

Rahoitus- ja vakuutusalan yritykset arvioivat tämänhetkistä suhdannetilannetta jonkin verran keskimääräistä vaivummaksi. Myynti- ja tuotantotodotukset ovat sen sijaan vahvistuneet.

Parantuneet myyntitodotukset kohentavat näkymiä

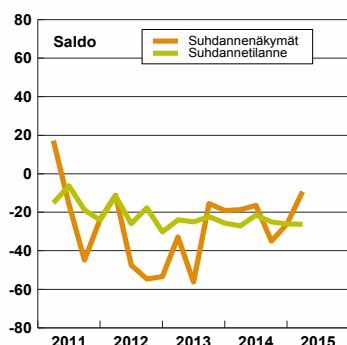
Suhdannenäkymät ovat jonkin verran parantuneet, mutta kokonaisuutena silti melko varovaiset. Saldoluku oli huhtikuussa -9 (tammikuussa -26). Huhtikuussa 19 % vastaajista ennusti suhdannenousua seuraavalle

puolelle vuodelle, ja 28 % odotti heikennystä samalle ajanjaksolle.

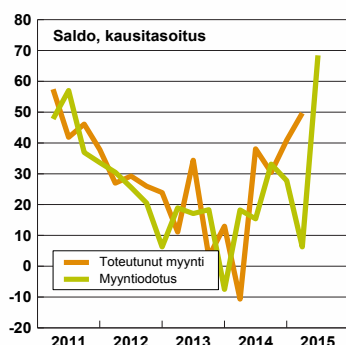
Palvelujen myynti kasvoi alkuvuonna melko yleisesti. Lähikuukausina kasvun ennustetaan voimistuvan yhä. Kannattavuuden arvioidaan paranevan jonkin verran.

Henkilökuntamäärä pysyi odotetusti vakaana. Lähikuukausina sen arvioidaan kasvavan jonkin verran.

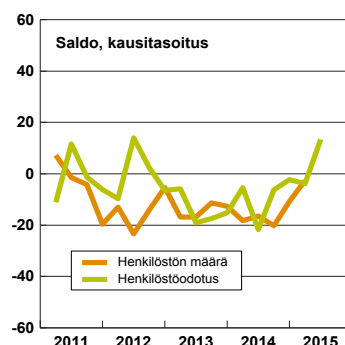
Suhdanteet

Myynti ja myyntitodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

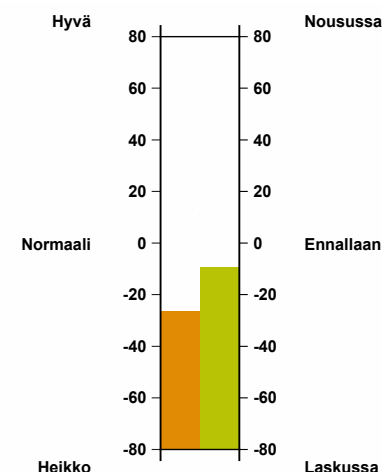

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-11	39	30	41	50			
Myyntitodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	34	27	6	68			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-16	-12	-23	-14	-1			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-21	1	-2	-9	12			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	25	23	42	63	36			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	5	5	5	5			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	20	19	21	33	18			
rahoitusvaikeudet	3	1	0	1	1			
muu este	0	2	15	25	12			
Suhdantetilanne tällä hetkellä	-27	-22	-24	-27	-26			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-18	-17	-34	-26	-9			

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdannetilanne pysynyt keskimääräistä heikompana
- Myynti kasvoi alkuvuonna, mutta kasvuvauhti jäi melko hitaaksi
- Suhdannenäkymät vahvistuneet edelleen jonkin verran (saldoluku +27)
- Myynnin kasvu vauhdittuisi lähikuukausina ja myös kannattavuus kääntyisi hieman parempaan

Tieto- ja viestintäpalveluyritysten mukaan tämänhetkinen suhdannetilanne on keskimääräistä heikompi.

Näkymät melko myönteiset

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat kuitenkin vahvistuneet. Suhdanteiden ennustetaan paranevan loppukevään ja kesän aikana melko yleisesti.

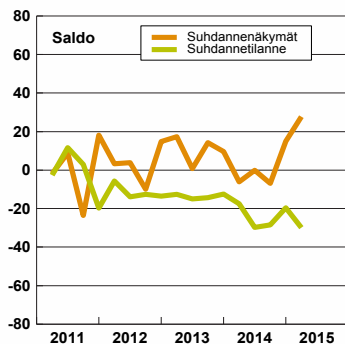
Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa +27 (tammikuussa +15). Huhtikuussa 32 prosenttia yrityksistä arvioi

tilanteen paranevan ja 5 prosenttia sen heikkenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

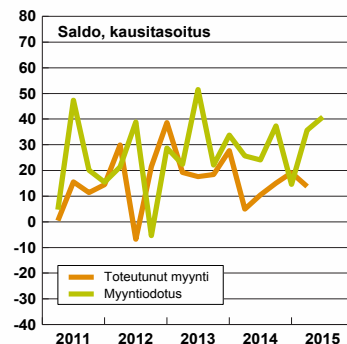
Myynti on kasvanut, mutta kasvuvauhti jäi ensimmäisellä neljänneksellä melko hitaaksi. Lähikuukausille ennustetaan myynnin kasvun nopeutumista. Samalla kannattavuuden arvioidaan paranevan hieman.

Henkilökunnan määrä vähentyi ensimmäisellä neljänneksellä hieman. Loppukevään aikana sen ennustetaan kääntyvän loivaan kasvuun.

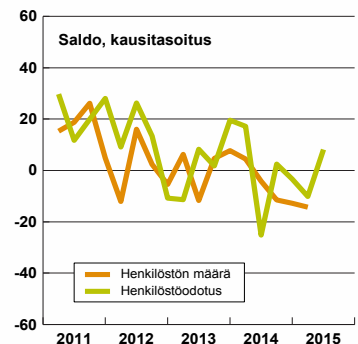
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

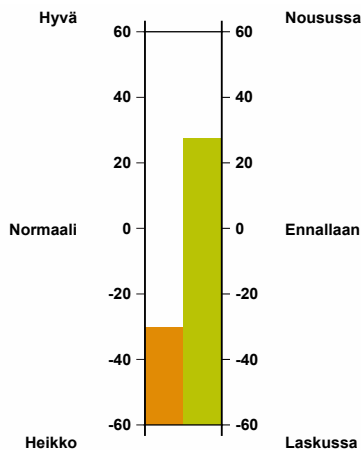

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	11	16	19	14			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	38	14	35	41			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	-8	-9	-16	-9			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-26	6	5	-6	4			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	53	50	62	64			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	19	22	25	9	14			
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0			
riittämätön kysyntä	28	40	26	52	52			
rahoitusvaikeudet	3	0	1	2	6			
muu este	0	0	1	6	2			
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-17	-29	-28	-20	-29			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-7	-1	-6	15	27			

Kiinteistöpalvelut

- Suidannetilanne jatkunut keskimääräistä heikompana
- Myynnin kasvu jäi alkuvuonna hitaaksi, mutta lähikuukausina se nopeutui jonkin verran
- Yleisen suidannetilanteen odotetaan vahvistuvan loivasti (saldoluku +8)

Kiinteistöpalveluyritykset kuvaavat suidannetilantereensa pysyneen tavanomaista heikompana.

Varovaisen myönteiset suidannenäkymät

Suidannenäkymät ovat varovaisen myönteiset, ja yleisen suidannekuvan odotetaan vahvistuvan hieman seuraavan puolen vuoden aikana.

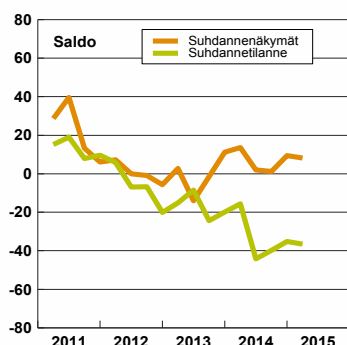
Suidannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +8 (tammikuussa +9). Suidannenousua seuraavalle puolelle vuodelle odotti nyt 14 prosenttia

yrityksistä, kun taas 6 % uskoi tilanteen heikkenemiseen.

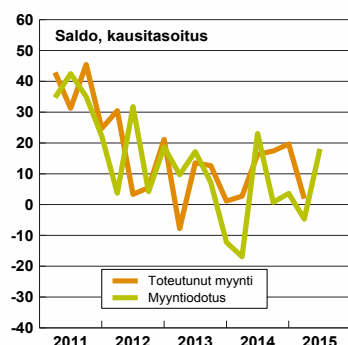
Myynnin kasvu jäi alkuvuonna hitaaksi. Lähikuukausina sen odotetaan kuitenkin jonkin verran nopeutuvan.

Kannattavuus pysyisi lähikuukausina likimain ennallaan. Henkilökunnan määrä pysyisi lähes ennallaan. Rekrytointivaikeudet ovat alalla varsin yleisiä; ne koki ongelmaksi jo 29 % vastaajista.

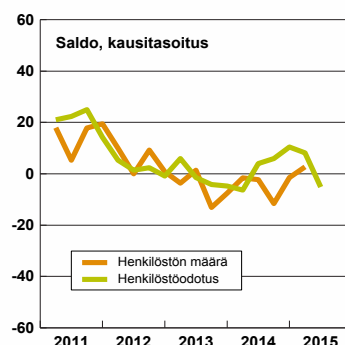
Suidanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

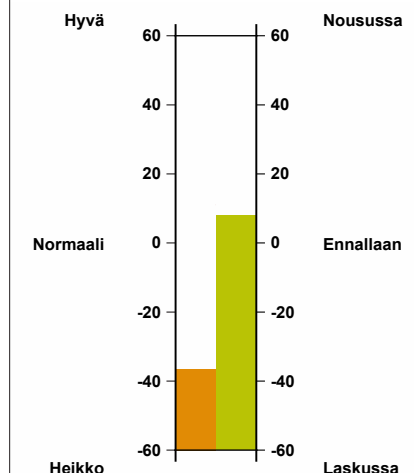

Suidannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	16	18	19	2			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	0	3	-5	18			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	11	-29	0	9			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-2	14	8	-1			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	33	38	34	44			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	33	15	16	22	29			
puute kapasiteetista	0	0	2	0	0			
riittämätön kysyntä	17	16	28	12	15			
rahoitusvaikeudet	0	0	1	1	2			
muu este	0	2	0	2	0			
Suidannetilanne tällä hetkellä	-16	-44	-40	-36	-37			
Suidannenäkymät lähitulevaisuuteen	14	3	1	9	8			

Suidannetilanne

Suidannenäkymät

Muut palvelut

- Suhdanteet ovat aavistuksen parantuneet, mutta tämänhetkinen tilanne on silti jonkin verran tavanomaista heikompi
- Suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle vahvistuneet (saldoluku +15)
- Myynnin odotetaan kasvavan jonkin verran ja myös kannattavuus kohenisi loivasti

Muiden palvelualueiden suhdanteet paranivat alkuvuonna aavistuksen, mutta tämänhetkistä tilannetta kuvataan jonkin verran tavanomaista heikommaksi (saldoluku -22). Muihin palvelualueisiin luetaan Suhdannebarometrissa muun muassa opetus-, sosiaali- ja terveystoimet.

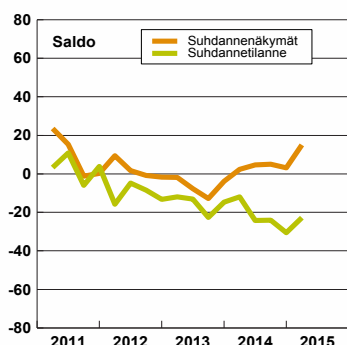
Suhdannenäkymät melko varovaiset

Suhdannenäkymät ovat vahvistuneet, ja tilanteen ennustetaan paranevan seuraavan puolen vuoden

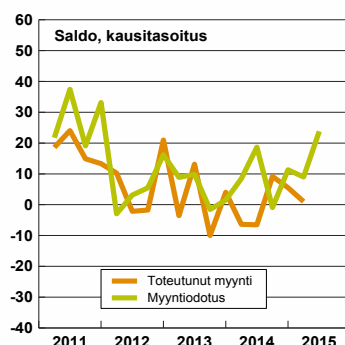
aikana. Näkymien saldoluku oli huhtikuussa +15 (tammikuussa +3). Vahvistuvia suhdanteita odotti nyt 21 % ja heikkenevää kehitystä 6 % toimialan vastaajaryityksistä.

Myynnin kuvataan pysyneen alkuvuonna lähes ennallaan. Lähikuukausina sen arvioidaan kuitenkin kasvavan jonkin verran. Henkilökunnan määrä pysyisi vakaana, kun taas kannattavuuden enteilläään kääntyvän loivaan kasvuun.

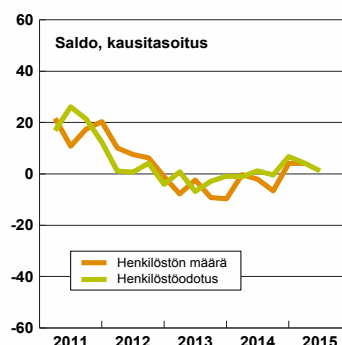
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

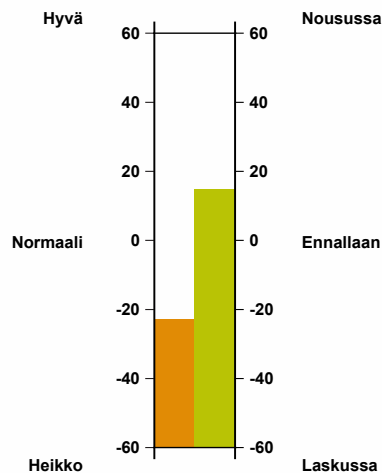

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

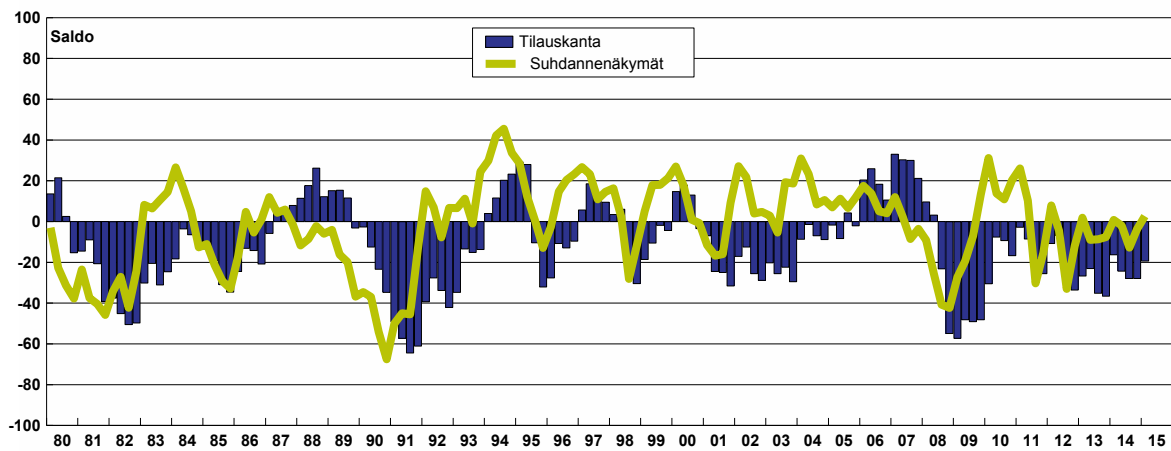

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

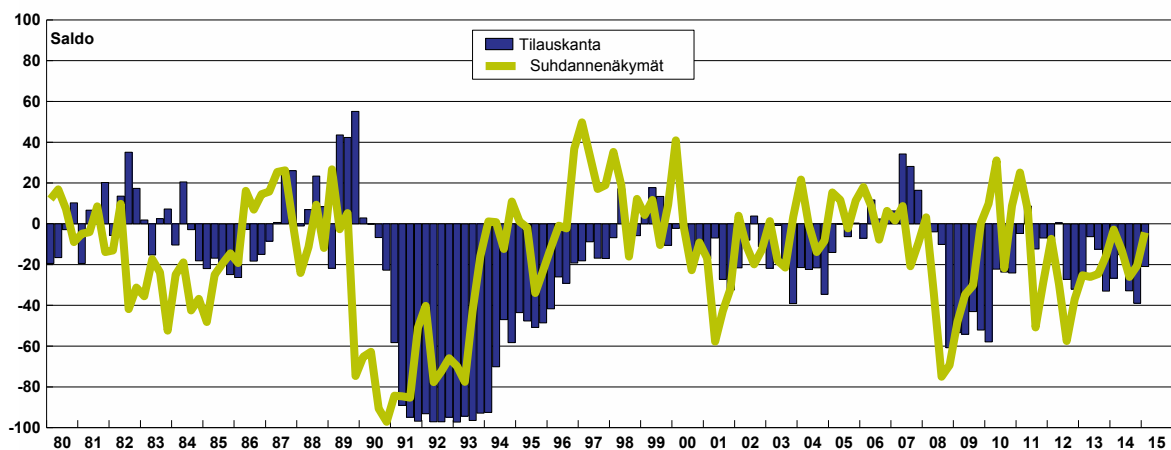
	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-6	9	6	1			
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	-1	12	9	24			
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	7	-17	-1	8			
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-4	8	1	6			
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	44	46	49	57			
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	22	17	13	13	20			
puute kapasiteetista	1	1	1	1	1			
riittämätön kysyntä	33	24	31	36	30			
rahoitusvaikeudet	5	4	6	6	4			
muu este	8	3	4	4	8			
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-12	-24	-24	-31	-22			
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	5	5	3	15			

Pitkiä aikasarjoja

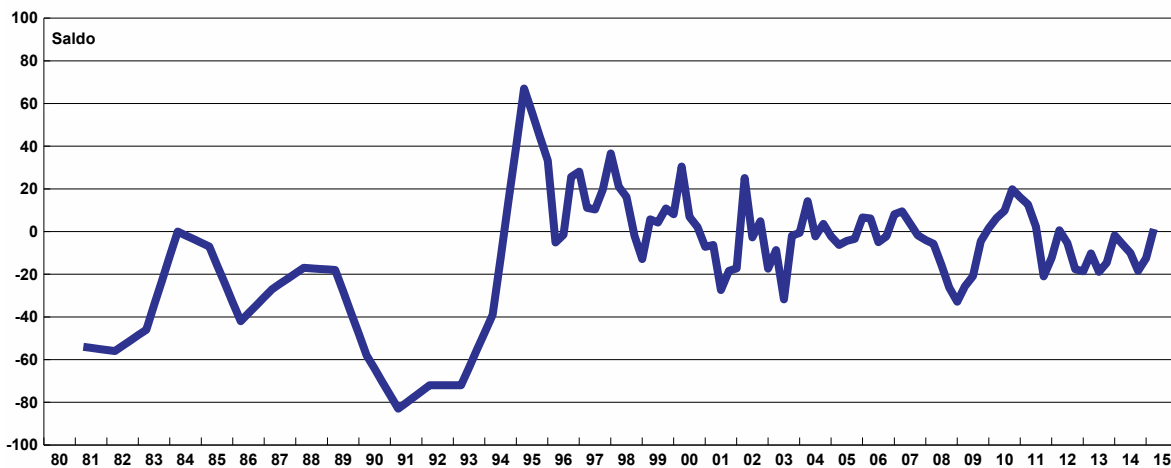
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

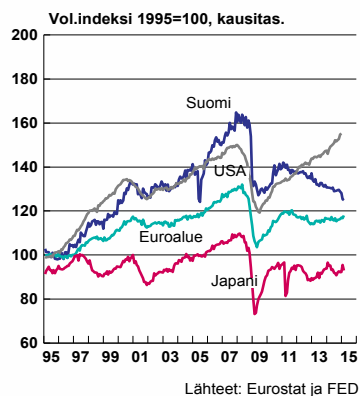

Palvelujen suhdannenäkymät

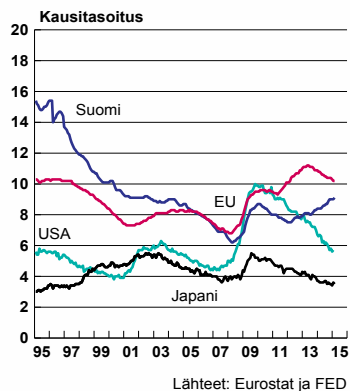

Taustatietoa taloudesta

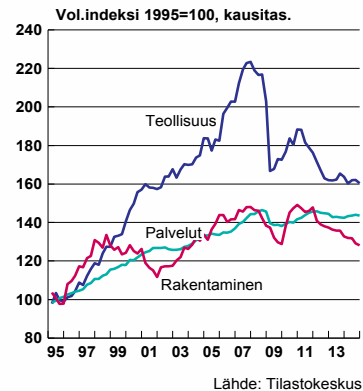
Teollisuustuotannon kehitys

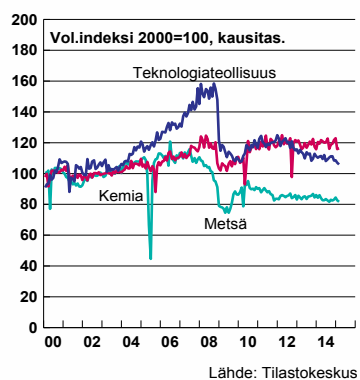
Työttömyysaste, %

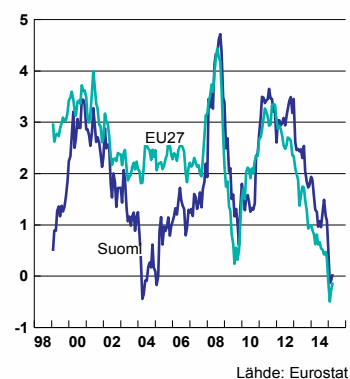
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

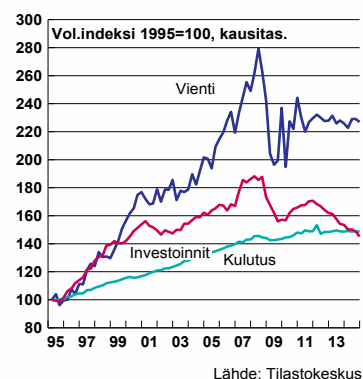
Teollisuustuotanto

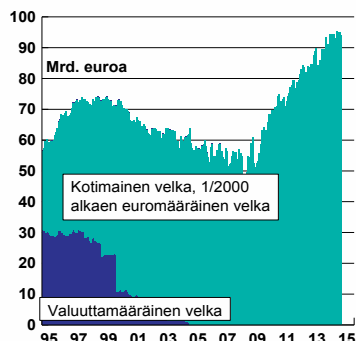
Inflaatio, %

Kysynnän päätekijät

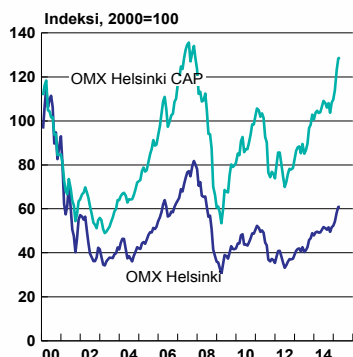

Valtionvelka

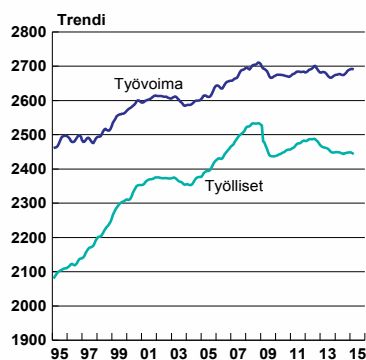
Lähde: Valtiokonttori

Pörssikursseja

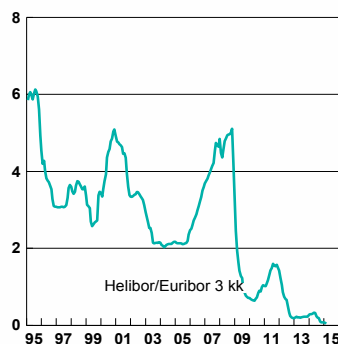
Lähde: OMX Helsinki

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

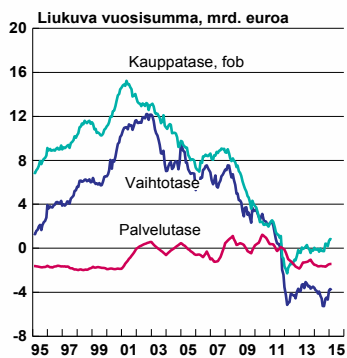
Lähde: Tilastokeskus

Lyhyt markkinakorko, %

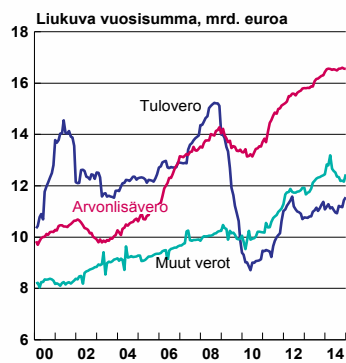
Lähde: Suomen Pankki

Ulkomaankaupan taseet

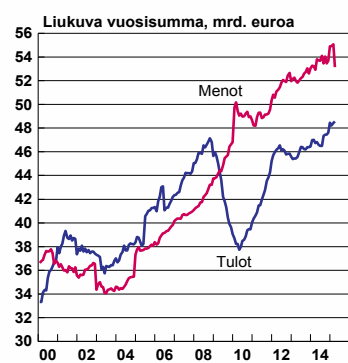
Lähde: Suomen Pankki

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Lähde: Valtiokonttori

Valtiontalouden tulot ja menot

Lähde: Valtiokonttori

Suhdanne-tiedustelu- menetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdanne-tiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdanne-tiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdanne-tiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **huhtikuussa 2015**. Siihen on vastannut **1 386 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **runsaat 280 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokitteluksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni.

Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historia-tiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdanne-tiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on osa **Euroopan komission suhdanne-kyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdanne-tiedusteluista

Suhdanne-tiedusteluilla selvitetään yritysjohton näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käänne-pisteitä. Tyypillisesti suhdanne-tiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on

tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yritys-kohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaih-dolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otokses-sa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivis-ta kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 • www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi